

Associatief leren

Operant conditioneren

Operant (Instrumentaal) conditioneren

- Associatief leren
- Trial and error learning
- Het paard leert de correcte reactie doordat het bekracht (reinforcer) of gestraft (punischer) wordt
- CS – vrijwillige actie - bekrachtiging

Operant conditioneren

- **Bekrachtiger** = elke gebeurtenis die de kans vergroot dat dezelfde respons in de toekomst weer zal optreden
- **Bestraffer** = elke gebeurtenis die de kans verkleint dat de respons weer zal optreden

Bekrachtigen

- Positief versus Negatief
  - Positieve bekrachtigers voegen iets prettigs toe voor het paard
  - Negatieve bekrachtigers halen iets onprettigs weg bij het paard
- Kan afnemen, generaliseren of discriminerend werken over tijd

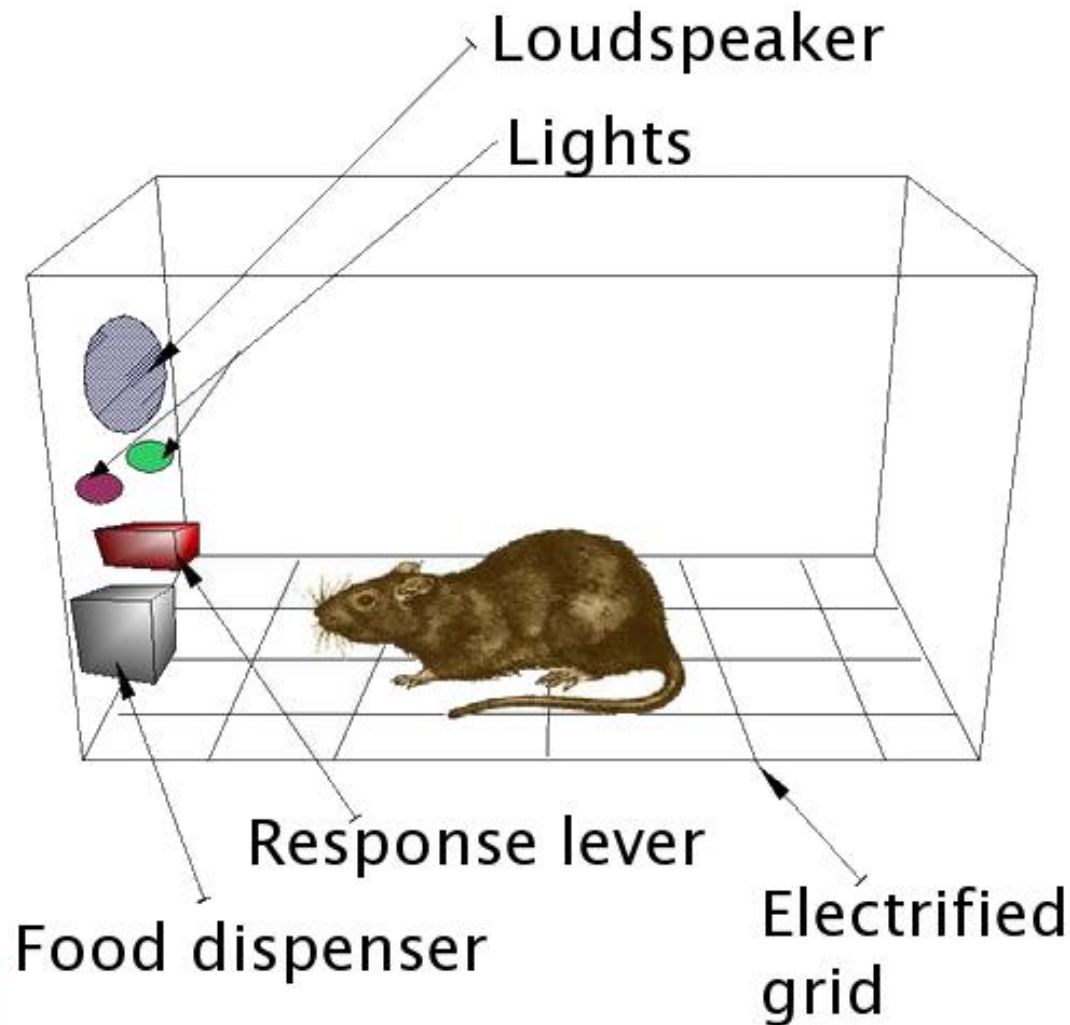

Skinner's box

- Skinner (1937) – gebouwd volgens schema's van bekrachtigen
  - Operant gedrag – spontane actie zonder een duidelijke prikkel
  - Respondent gedrag – al het gedrag vertoont na een prikkel
- Skinner's Box: bekrachtiger = voeding

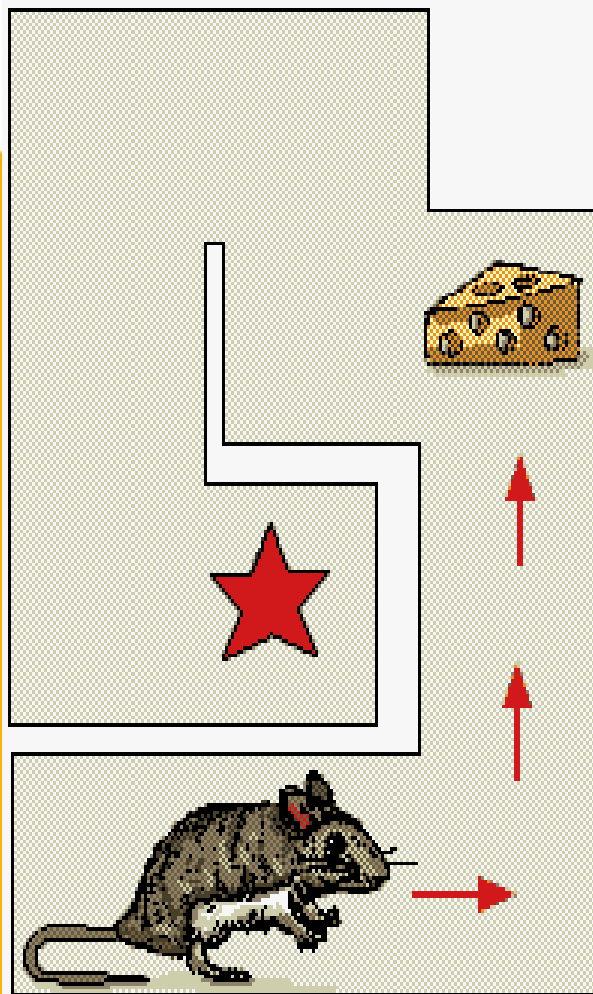
Skinner's box

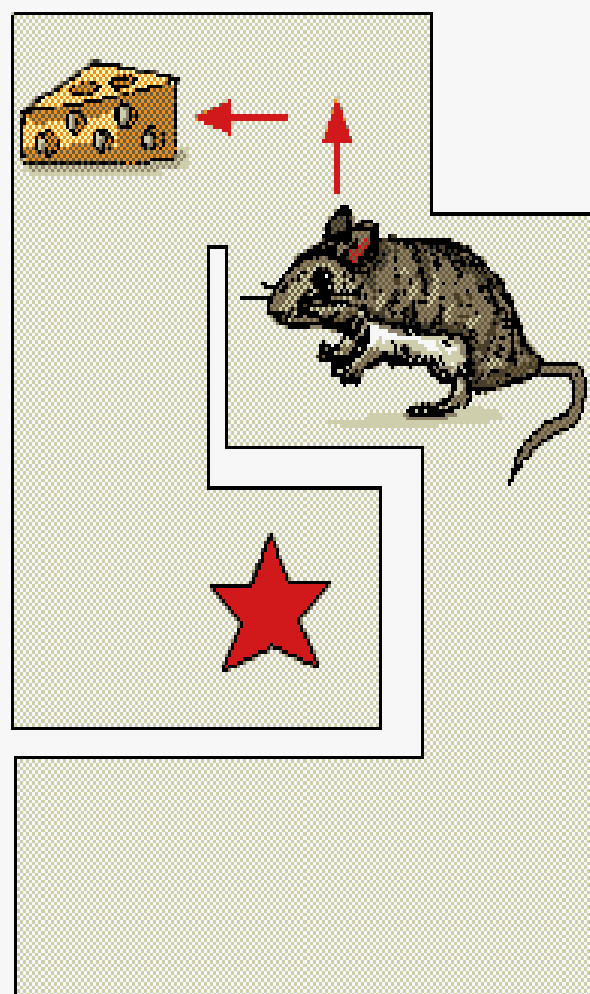
Operant conditioneren

- Bekrachtiger – elke reactie op een gedrag EN dat het gedrag versterkt
- Vormen – procedure waarin bekrachtigers gebruikt worden om een bepaald doel te bereiken

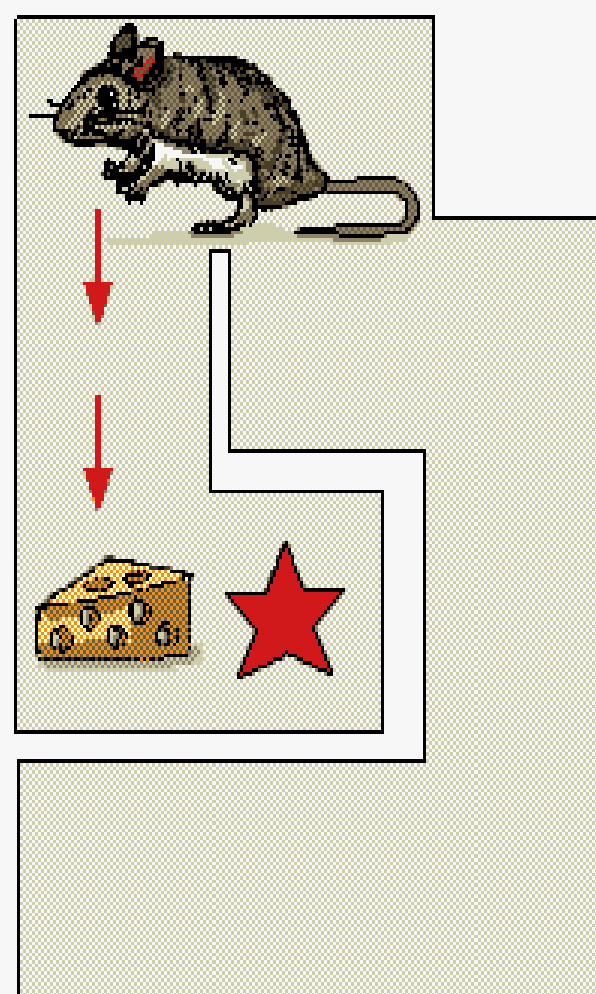

A

B

C

Principes van bekrachtigen

- Primaire bekrachtigers
  - Basis behoefte
  - Om te overleven
- Secondaire bekrachtigers
  - Een geconditioneerde bekrachtiger
  - Een bekrachtiger die begrepen wordt doordat deze is vastgelegd met een primaire bekrachtiger

Voorbeeld

- Variable ratio (VR)

Straffen

- Iedere actie die het getoonde gedrag doet verminderen
- Bestraft gedrag is niet vergeten, maar wordt onderdrukt – het gedrag kan terugkomen wanneer de straf niet langer aanwezig is
- Leidt niet automatisch tot het gewenste gedrag
- **Straffen leert vermijden!!**